

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Στρασβούργο, 22.11.2016
COM(2016) 733 final

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ**

**Οι μελλοντικοί οδηγοί της Ευρώπης: Η πρωτοβουλία για τις νεοφυείς και τις
αναπτυσσόμενες νέες επιχειρήσεις**

{SWD(2016) 373 final}

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΟΙ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΟΙ ΟΔΗΓΟΙ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ: Η ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΝΕΟΦΥΕΙΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΑΝΑΠΤΥΣΣΟΜΕΝΕΣ ΝΕΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι επιχειρήσεις υψηλής ανάπτυξης δημιουργούν περισσότερες νέες θέσεις εργασίας σε σύγκριση με άλλες επιχειρήσεις¹. Οι νεοφυείς επιχειρήσεις που μετεξελίσσονται σε μεγαλύτερες επιχειρήσεις αποτελούν ένα μεγάλο ποσοστό των εν λόγω επιχειρήσεων. Αυξάνουν την καινοτομία και την ανταγωνιστικότητα της ΕΕ, ενισχύοντας την οικονομία. Οι εν λόγω «αναπτυσσόμενες νέες επιχειρήσεις» μπορούν, επίσης, να προσφέρουν κοινωνικά πλεονεκτήματα, μεταξύ άλλων πιο ευέλικτες και σύγχρονες εργασιακές ρυθμίσεις.

Στη στρατηγική για την ενιαία αγορά, η Επιτροπή ανακοίνωσε ότι θα εξετάσει τρόπους για να καταστεί η ενιαία αγορά περισσότερο αποτελεσματική για τις νεοφυείς και τις αναπτυσσόμενες νέες επιχειρήσεις. Αναμφισβήτητα, η βελτίωση του οικοσυστήματος για τις νεοφυείς και τις αναπτυσσόμενες νέες επιχειρήσεις στην Ευρώπη θα έχει άμεση θετική επίδραση στην απασχόληση και την ανάπτυξη στην ΕΕ.

Οι νεοφυείς επιχειρήσεις, οι οποίες συχνά βασίζονται στην τεχνολογία², χαρακτηρίζονται, γενικά, από ταχεία ανάπτυξη, υψηλό βαθμό καινοτομίας προϊόντων, διαδικασιών και χρηματοδότησης, τη μέγιστη αξιοποίηση νέων τεχνολογικών αναπτύξεων και την εκτενή χρήση καινοτόμων επιχειρηματικών μοντέλων και, συχνά, συνεργατικών πλατφορμών.

Πολλά κράτη μέλη έχουν ήδη δρομολογήσει ή μελετούν πρωτοβουλίες για τη δημιουργία ενός περιβάλλοντος ευνοϊκού για την καινοτομία και την επιχειρηματικότητα. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να μην υπάρχει σημαντική διαφορά ανάμεσα στην ΕΕ και στις ΗΠΑ όσον αφορά τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων³. Αυτό είναι ιδιαίτερα εμφανές στην τεχνολογικό τομέα, όπου οι εταιρείες της ΕΕ εξελίσσονται σε πρωτοπόρες παγκοσμίως σε ορισμένους τομείς μέσης/υψηλής τεχνολογίας (π.χ. μηχανική, αυτοκινητοβιομηχανία).

Μια σειρά πρωτοβουλίες της ΕΕ συμβάλλουν στη δημιουργία θέσεων εργασίας και στην ανάπτυξη: το Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων (ΕΤΣΕ)⁴, και η επέκταση και ενίσχυσή του, αλλά και η στρατηγική για την ενιαία αγορά⁵, η ψηφιακή ενιαία αγορά⁶ και η Ένωση Κεφαλαιαγορών⁷, παρείχαν επίσης ένα πλαίσιο για την επίτευξη περαιτέρω προόδου. Επιπλέον, η μεγαλύτερη επικέντρωση των ευρωπαϊκών διαρθρωτικών και επενδυτικών ταμείων (ΕΔΕΤ) στην καινοτομία και τη στήριξη των ΜΜΕ, συμπεριλαμβάνει τη στήριξη του επιχειρηματικού κεφαλαίου σε 140 000 νεοφυείς και αναπτυσσόμενες νέες επιχειρήσεις⁸. Οι συμφωνίες του ΕΤΣΕ στοχεύουν ήδη σε 377 000 ΜΜΕ, συμπεριλαμβανομένων νεοφυών επιχειρήσεων.

Όμως, αντί να ανθούν και να επεκτείνονται στην Ευρώπη και εκτός αυτής, πολύ λίγες ευρωπαϊκές νεοφυείς επιχειρήσεις επιζούν πέραν της κρίσιμης φάσης των 2-3 ετών, ενώ ακόμη λιγότερες μετεξελίσσονται σε μεγαλύτερες επιχειρήσεις⁹.

Μολονότι οι λόγοι για την κατάσταση αυτή είναι πολλοί, εκτιμάται ότι θα μπορούσαν να υπάρξουν έως και 1 εκατομμύρια νέες θέσεις εργασίας και έως και 2 000 δισεκατομμύρια ευρώ επιπλέον στο

¹ Σύμφωνα με τους Henrekson και Johansson, το 2010 το 4 % των επιχειρήσεων δημιούργησαν το 70 % των νέων θέσεων εργασίας. Βλέπε επίσης: <http://www.kauffman.org/blogs/policy-dialogue/2015/august/deconstructing-job-creation-from-startups>

² Συνδεσιμότητα· 5G και ευρυζωνικές υπηρεσίες κλπ.

³ Μολονότι υπάρχουν διαφορές μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ. ΟΟΣΑ (2015), *Entrepreneurship at a glance*.

⁴ https://ec.europa.eu/growth/industry/innovation/funding/efsi_en

⁵ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52015DC0550&from=EN>

⁶ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1447773803386&uri=CELEX:52015DC0192>

⁷ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52015DC0468>

⁸ Βλ. <https://cohesiondata.ec.europa.eu/themes/3>

⁹ Το ποσοστό των επιχειρήσεων που αναπτύσσονται σε ποσοστό κάτω του 5 % ή που δεν αναπτύσσονται καθόλου ανέρχεται σε περισσότερο από 45 % στην Ευρώπη, σε σύγκριση με το 37 % στις ΗΠΑ (Bravo-Biosca, 2011, *A look at business growth and contraction in Europe*).

ΑΕΠ της ΕΕ τα επόμενα 20 χρόνια, αν το ποσοστό των αναπτυσσόμενων νέων επιχειρήσεων έφθανε το επίπεδο των ΗΠΑ¹⁰. Λόγω της θετικής σχέσης μεταξύ του μεγέθους της επιχείρησης και της παραγωγικότητας, αυτό θα βελτίωνε την ανάπτυξη της παραγωγικότητας της Ευρώπης^{11,12}. Επιπλέον, ο εντοπισμός τρόπων στήριξης νεοφυών επιχειρήσεων στην προσπάθειά τους να επεκταθούν θα μπορούσε, επίσης, να ωφελήσει και παραδοσιακές επιχειρήσεις, μέσω της παροχής υποστήριξης για τη λειτουργία και την ανάπτυξη εντός της ενιαίας αγοράς.

Τα αποτελέσματα δημόσιας διαβούλευσης που διενήργησε η Επιτροπή νωρίτερα το 2016 επιβεβαίωσαν αυτή την εικόνα. Τα βασικά πορίσματα¹³ είναι ότι:

- οι νεοφυείς επιχειρήσεις που επιδιώκουν να επεκταθούν εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν **πάρα πολλά κανονιστικά και διοικητικά εμπόδια**, ιδίως σε διασυνοριακό επίπεδο·
- τόσο για τις νεοφυείς όσο και για τις αναπτυσσόμενες νέες επιχειρήσεις, **υπάρχουν πολύ λίγες δυνατότητες** εξεύρεσης δυνητικών εταίρων και συνεργασίας με αυτούς, στον χρηματοοικονομικό και επιχειρηματικό τομέα και στις τοπικές αρχές·
- **η πρόσβαση στη χρηματοδότηση** είναι ένα από τα μεγαλύτερα εμπόδια όσον αφορά την επέκταση.

Εν ολίγοις, ο κατακερματισμός της ενιαίας αγοράς¹⁴ μπορεί, συγκεκριμένα, να αποτελέσει τροχοπέδη για το δυναμικό ανάπτυξης των νεοφυών και των αναπτυσσόμενων νέων επιχειρήσεων. Φαίνεται ότι τα κανονιστικά και διοικητικά εμπόδια, συχνά, αποτελούν αντικίνητρο για τις εν λόγω επιχειρήσεις, όσον αφορά την καινοτομία τους, την αξιοποίηση των άυλων στοιχείων του ενεργητικού τους, και την επέκτασή τους σε επίπεδο ΕΕ. Οι επιχειρήσεις μπορεί να επιλέξουν να δραστηριοποιηθούν σε δικαιοδοσίες τρίτων χωρών με περισσότερο αναπτυξιακό δυναμικό, με πιθανό αποτέλεσμα την απώλεια θέσεων απασχόλησης στην ΕΕ.

Οι ευρωπαϊκές δημόσιες αρχές, οι νεοφυείς επιχειρήσεις και οι επιχειρηματικοί εταίροι τους πρέπει να δράσουν από κοινού, ώστε να μη σπαταληθούν οι πολύτιμες προσπάθειες των νεοφυών επιχειρήσεων. Απαιτείται η σύμπραξη με εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αρχές, και ιδίως με τις ίδιες τις νεοφυείς επιχειρήσεις. Σε αυτό περιλαμβάνονται αρχές που προωθούν συνθήκες οι οποίες εξασφαλίζουν την ανάπτυξη νεοφυών επιχειρήσεων. Από την πλευρά τους, οι νεοφυείς επιχειρήσεις μπορούν να δημιουργήσουν θέσεις εργασίας, να ανταγωνίζονται στην αγορά και να είναι κοινωνικά υπεύθυνες. Το πρόσφατο μανιφέστο «Scale-up Europe»¹⁵ δείχνει ότι οι νεοφυείς επιχειρήσεις είναι πρόθυμες να συμμετάσχουν. Η Επιτροπή χαιρετίζει αυτήν την πρωτοβουλία των παραγόντων στον εν λόγω τομέα και έλαβε υπόψη τις συστάσεις της πρωτοβουλίας στον προβληματισμό της για τα θέματα αυτά.

Η πρωτοβουλία αυτή αφορά τρία θέματα: τα **εμπόδια**· την **έλλειψη εταίρων και δυνατοτήτων**· και τις **δυσκολίες χρηματοδότησης**. Βασίζεται στα ακόλουθα:

- σε μια **συντονισμένη προσέγγιση** μεταξύ των πολιτικών της ΕΕ, με βάση τα μέτρα που εφαρμόζονται ή αναπτύσσονται, συμπεριλαμβανομένων τομεακών προσεγγίσεων, όπως στον τομέα του διαστήματος·
- σε ένα περιορισμένο και στοχευμένο σύνολο **πρακτικών μέτρων**· και, κυρίως,
- **στη σύναψη συμπράξεων**.

2. ΑΡΣΗ ΤΩΝ ΕΜΠΟΔΙΩΝ

¹⁰ Danish SME Envoy Report, 2016, *Scale-up Companies— is a new policy agenda needed?*
<http://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?do=groupDetail.groupDetailDoc&id=26381&no=1>

¹¹ Βλ. Eurostat (Μάρτιος 2016), *Statistics Explained: Entrepreneurship — Statistical indicators*: http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Entrepreneurship_-_statistical_indicators#Small.2C_medium_and_large_enterprises.

¹² Η παραγωγικότητα σε εταιρείες με περισσότερους από 1000 απασχολούμενους είναι πολύ υψηλότερη από ό, τι σε άλλες εταιρείες. Δανική Αρχή Επιχειρήσεων.

¹³ http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/newsroom/cf/itemdetail.cfm?item_id=8723

¹⁴ Συμπεριλαμβανομένης της ψηφιακής ενιαίας αγοράς.

¹⁵ Scale Up Europe: A Manifesto for change and empowerment in the digital age, 2016.

Πολλές καινοτόμες νέες επιχειρήσεις φοβούνται ότι σε περίπτωση μεγάλης μεγέθυνσής τους θα ζημιωθούν από την επιβολή πιο επαχθών κανόνων, ακόμη και αν η επέκταση δεν έχει διασυννοριακό χαρακτήρα. Πολλές εν εξελίξει πρωτοβουλίες για τη μείωση των εμποδίων στις διασυννοριακές δραστηριότητες δεν περιορίζονται σε νεοφυείς επιχειρήσεις, όμως μπορούν να έχουν ιδιαίτερα θετικό αντίκτυπο σε αυτές, π.χ. οι εργασίες για τη συνεργατική οικονομία¹⁶, οι εν εξελίξει πρωτοβουλίες για τη βελτίωση της παροχής υπηρεσιών στην ενιαία αγορά και την ηλεκτρονική διακυβέρνηση και οι προτεραιότητες τυποποίησης στον τομέα των ΤΠΕ¹⁷.

Πρώτον, ο εντοπισμός **κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων** και η συμμόρφωση με αυτές μπορούν να είναι χρονοβόρες, όταν οι **πληροφορίες** σχετικά με τους εθνικούς και ενωσιακούς κανόνες είναι, συχνά, διάσπαρτες και δυσκολονόητες. Η κατανόηση όλων των απαιτήσεων που αφορούν τη φορολογία, το εργατικό δίκαιο και άλλα θέματα αποτελεί πραγματική πρόκληση, ιδίως για μια νεοφυή επιχείρηση με περιορισμένους πόρους ή εμπειρογνωμοσύνη. Από τη διαβούλευση προέκυψε ότι οι νεοφυείς επιχειρήσεις, ακόμη και αν κατανοούν όλες τις σχετικές απαιτήσεις και συμμορφώνονται με αυτές, τις θεωρούν υπερβολικά επαχθείς. Σχεδόν το 40 % των ερωτηθέντων έκρινε ότι η μεγέθυνση ήταν δυσκολότερη από ό, τι αναμενόταν.

Οι νεοφυείς επιχειρήσεις, ιδίως οι ψηφιακές, αντιμετωπίζουν, επίσης, δυσκολίες όσον αφορά την πρόσληψη προσωπικού με έδρα σε άλλες χώρες της ΕΕ (λόγω της διαφοράς των φορολογικών κανόνων). Η ίδρυση θυγατρικής είναι συχνά υπερβολικά επαχθής και δεν ανταποκρίνεται στις ανάγκες τους (π.χ. η πρόσληψη ενός μόνο ατόμου).

Επομένως, οι δημόσιες αρχές σε όλα τα επίπεδα - τοπικό, περιφερειακό, εθνικό, ευρωπαϊκό - πρέπει να ενεργήσουν για να αρθούν τα περιττά εμπόδια και βάρη και για να βοηθηθούν οι επιχειρήσεις που αντιμετωπίζουν αναπόφευκτα εμπόδια.

Η Επιτροπή έχει ήδη αναλάβει δράση και ανακοίνωσε περαιτέρω μέτρα σε μια σειρά από τους τομείς αυτούς¹⁸. Το 2017 η Επιτροπή προτίθεται να παρουσιάσει πρωτοβουλίες για μια ενιαία ψηφιακή πύλη, ώστε να παρέχεται εύκολη επιγραμμική πρόσβαση σε πληροφορίες σχετικά με την ενιαία αγορά, τις ηλεκτρονικές διαδικασίες, τις υπηρεσίες παροχής υποστήριξης και συμβουλών και επίλυσης προβλημάτων για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις, καθώς και τις δυνατότητες επιγραμμικής διευθέτησης διασυννοριακών διαδικασιών¹⁹.

Οι εθνικές αρχές, στο πλαίσιο της ομάδας εμπειρογνομόνων των κρατών μελών, εξετάζουν το γενικό κανονιστικό πλαίσιο για τις νεοφυείς επιχειρήσεις, με την υποστήριξη του μηχανισμού υποστήριξης πολιτικής του προγράμματος «Ορίζοντας 2020», το οποίο επιτρέπει στα κράτη μέλη να ζητούν συστάσεις για τη βελτίωση του επιχειρηματικού πλαισίου για τις επιχειρήσεις αυτές. Για να εξασφαλιστεί ότι η Επιτροπή και τα κράτη μέλη διαθέτουν λεπτομερείς πληροφορίες και πραγματικά στοιχεία για νεοφυείς και αναπτυσσόμενες νέες επιχειρήσεις στο πλαίσιο του αναθεωρημένου **Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου για τους συνεργατικούς σχηματισμούς και τις βιομηχανικές αλλαγές**²⁰, η Επιτροπή θα συλλέγει, για πρώτη φορά και συστηματικά, πληροφορίες για νεοφυείς και αναπτυσσόμενες νέες επιχειρήσεις, θα διενεργεί ενδελεχή ανάλυση, και θα παρέχει στα κράτη μέλη ενημέρωση και πραγματικά στοιχεία, ώστε να τα συνδράμει στη βελτίωση του σχεδιασμού της πολιτικής και στον συντονισμό των εργαλείων υλοποίησης.

¹⁶ http://ec.europa.eu/growth/single-market/strategy/collaborative-economy_en

¹⁷ http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/newsroom/cf/itemdetail.cfm?item_id=8852

¹⁸ Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διαχειρίζεται διαρκώς το σύνολο της ευρωπαϊκής νομοθεσίας στο πλαίσιο του προγράμματος για τον έλεγχο της καταλληλότητας και της αποτελεσματικότητας της νομοθεσίας (REFIT), στόχος του οποίου είναι να διασφαλίζει ότι η νομοθεσία της ΕΕ εξακολουθεί να είναι κατάλληλη για τον σκοπό για τον οποίο προορίζεται και ότι αποδίδει τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα από τους υπεύθυνους για τη χάραξη πολιτικής με τον πλέον αποδοτικό και αποτελεσματικό τρόπο. Έχει ως στόχο την εξάλειψη της γραφειοκρατίας

¹⁹ Η επιγραμμική εγγραφή εταιρειών θα διευθετηθεί στο πλαίσιο της σχεδιαζόμενης πρότασης της Επιτροπής για τη διευκόλυνση της χρήσης των ψηφιακών τεχνολογιών σε όλη τη διάρκεια της ζωής μιας επιχείρησης (βλ. την ανακοίνωση της Επιτροπής «Αναβάθμιση της ενιαίας αγοράς: περισσότερες ευκαιρίες για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις», COM(2015)550, σ. 5· Ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Σχέδιο δράσης της ΕΕ για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση 2016-2020», COM(2016)179, σ. 8· Πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής για το 2017, COM(2016)710, σ. 8).

²⁰ Το παρατηρητήριο θα διαβουλεύεται με πλατφόρμες, όπως το Ευρωπαϊκό δίκτυο νεοφυών επιχειρήσεων και το Παγκόσμιο δίκτυο επιχειρηματικότητας.

Δεύτερον, τις νεοφυείς επιχειρήσεις ανησυχεί ιδιαίτερα η **φορολογία και το βάρος συμμόρφωσης με 28 διαφορετικά φορολογικά καθεστώτα**: το 58 % των ερωτηθέντων, στο πλαίσιο της διαβούλευσης της Επιτροπής, ανέφεραν υψηλό κόστος φορολογικής συμμόρφωσης. Οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) δαπανούν περίπου το 30 % των δαπανών που αφορούν τη φορολογία για το κόστος συμμόρφωσης, ακόμη δε περισσότερο εάν επεκταθούν σε διασυνοριακό επίπεδο²¹. Η διευθέτηση του ζητήματος αυτού θα είχε μεγάλο αντίκτυπο και θα μπορούσε να βοηθήσει τις νεοφυείς επιχειρήσεις να αναπτυχθούν.

Όπως αναφέρεται στο σχέδιο δράσης της που εγκρίθηκε στις 6 Απριλίου 2016, η Επιτροπή σκοπεύει να εκσυγχρονίσει και να απλουστεύσει το σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) που ισχύει για τις διασυνοριακές συναλλαγές εντός της ΕΕ, με τη δημιουργία ενός ενιαίου χώρου ΦΠΑ²². Ως εκ τούτου, θα παρουσιάσει τους προσεχείς μήνες μια ολοκληρωμένη δέσμη μέτρων για τη μείωση της πολυπλοκότητας και του κατακερματισμού του συστήματος ΦΠΑ στην ΕΕ και, έτσι, τη δημιουργία ευνοϊκού περιβάλλοντος για την ανάπτυξη των επιχειρήσεων και το διασυνοριακό εμπόριο. Τις προσεχείς εβδομάδες, η Επιτροπή θα προτείνει την απλούστευση της μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας (MOSS) και την επέκτασή της, ώστε να καλύπτει τις διασυνοριακές παραδόσεις αγαθών και άλλων υπηρεσιών από επιχειρήσεις σε καταναλωτές. Το 2017 η Επιτροπή θα προτείνει μια στοχοθετημένη δέσμη μέτρων απλούστευσης του ΦΠΑ για τις ΜΜΕ, συμπεριλαμβανομένων των νεοφυών επιχειρήσεων. Θα προτείνει επίσης ένα οριστικό καθεστώς ΦΠΑ για το διασυνοριακό εμπόριο εντός της ΕΕ που θα μειώνει περαιτέρω την επιβάρυνση για νεοφυείς και αναπτυσσόμενες νέες επιχειρήσεις.

Επιπλέον, οι πρόσφατα εκδοθείσες προτάσεις για την επαναδρομολόγηση της κοινής ενοποιημένης βάσης φορολογίας εταιρειών (ΚΕΒΦΕ) περιλαμβάνουν κίνητρα για τις επιχειρήσεις ώστε να αναπτυχθούν και να επεκταθούν διασυνοριακά εντός της ενιαίας αγοράς. Ειδικότερα, για καινοτόμες νεοφυείς και επεκτεινόμενες εταιρείες που θα επιλέξουν για την ΚΕΒΦΕ, περιλαμβάνει r&d super-deduction, καθώς και μια πρόβλεψη για να εξασφαλίσουν ότι χρηματοδότηση ιδίων κεφαλαίων και χρέους θα αντιμετωπίζονται κατά τον ίδιο τρόπο από φορολογικής απόψεως²³.

Τρίτον, πολλοί έντιμοι αναλαμβάνοντες κινδύνους, συχνά, υποβάλλονται σε αναποτελεσματικές και υπερβολικά μακρές **διαδικασίες αφερεγγυότητας**. Επιπλέον βιώσιμες επιχειρήσεις δεν έχουν τη δυνατότητα να προβούν σε αναδιάρθρωση. Επίσης, φαίνεται ότι υπάρχει πολύ μικρό περιθώριο για μια «δεύτερη ευκαιρία» για έντιμους υπερχρεωμένους επιχειρηματίες, παρόλο που η αποτυχία αποτελεί συχνά μέρος της πορείας ενός επιτυχημένου επιχειρηματία. Ο φόβος της αποτυχίας και της επιβολής κυρώσεων για την αποτυχία αυτή μπορεί να αποθαρρύνει τις επενδύσεις επέκτασης.

Σε ό, τι αφορά το **εταιρικό και πτωχευτικό δίκαιο**, η Επιτροπή ενέκρινε σήμερα μια νομοθετική πράξη η οποία i) θα εξασφαλίζει έναν μηχανισμό έγκαιρης προειδοποίησης και τη διαθεσιμότητα πλαισίων αναδιάρθρωσης στα κράτη μέλη, με σκοπό την αποκατάσταση της βιωσιμότητας και την αποφυγή της αφερεγγυότητας, ιδίως για τις ΜΜΕ, ii) θα παρέχει μια δεύτερη ευκαιρία σε έντιμους υπερχρεωμένους επιχειρηματίες, μέσω της απαλλαγής από τα χρέη τους και iii) θα ενισχύει την αποτελεσματικότητα των διαδικασιών αναδιάρθρωσης, αφερεγγυότητας και απαλλαγής. Επίσης, η Επιτροπή προτίθεται να υποβάλει το 2017 μια πρωτοβουλία για το εταιρικό δίκαιο, με σκοπό τη διευκόλυνση της χρήσης ψηφιακών τεχνολογιών σε όλη τη διάρκεια της ζωής μιας επιχείρησης, ιδίως όσον αφορά την εγγραφή των επιχειρήσεων και την κατάθεση των εταιρικών εγγράφων και πληροφοριών, καθώς και για τις διασυνοριακές συγχωνεύσεις και διασπάσεις, συμπεριλαμβανομένης της επικαιροποίησης των κανόνων σχετικά με τις διασυνοριακές συγχωνεύσεις και της συμπλήρωσής τους με κανόνες για τις διασυνοριακές διασπάσεις. Όπως ανακοινώθηκε στη στρατηγική για την ενιαία ψηφιακή αγορά και στο σχέδιο δράσης για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση, το 2016 θα

²¹ Βλ. την ανακοίνωση της Επιτροπής: Δημιουργία ενός δίκαιου, ανταγωνιστικού και σταθερού συστήματος φορολόγησης των εταιρειών για την ΕΕ.

²² https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/com_2016_148_en.pdf

²³ Η ΚΕΒΦΕ θα μπορούσε να δώσει ώθηση σε νεοφυείς και αναπτυσσόμενες νέες επιχειρήσεις για να επενδύσουν και να επεκταθούν στην ενιαία αγορά. Θα επιβραβεύσει δραστηριότητες που ευνοούν την ανάπτυξή τους, όπως την έρευνα και την ανάπτυξη και την αυτοχρηματοδότηση. Για τη στήριξη της μικρής και της καινοτόμου επιχειρηματικότητας, στις νεοφυείς επιχειρήσεις θα παρέχεται αυξημένη φορολογική έκπτωση για επενδύσεις στην έρευνα και την ανάπτυξη. Η ΚΕΒΦΕ θα επιδιώξει την προτιμησιακή μεταχείριση του δανεισμού έναντι της αυτοχρηματοδότησης, κάτι που θα ωφελήσει αυτοχρηματοδοτούμενες καινοτόμες και, ιδίως, νεοφυείς επιχειρήσεις.

δρομολογηθεί ένα μεγάλης κλίμακας πιλοτικό έργο για την εφαρμογή της αρχής «μόνον άπαξ» για την ηλεκτρονική διασύνδεση των επιχειρήσεων με το Δημόσιο σε διασυνοριακό επίπεδο, με τη συμμετοχή των κρατών μελών²⁴.

Τέταρτον, όσον αφορά το **εργατικό δίκαιο**, η Επιτροπή θα συνεχίσει να διευκολύνει τη συμμόρφωση και την τήρηση των δικαιωμάτων των εργαζομένων από τις νεοφυείς επιχειρήσεις, όσον αφορά τη συμμόρφωση με τους κανόνες της ΕΕ για τον χρόνο εργασίας, την υγεία και την ασφάλεια.

Επιπλέον, η ΕΕ θα συνεχίσει να αξιοποιεί την **εμπορική πολιτική** για τη δημιουργία ευκαιριών για νεοφυείς και αναπτυσσόμενες νέες επιχειρήσεις σε ξένες αγορές, ιδίως μέσω εμπορικών συμφωνιών και κατάλληλων μέτρων για την εξασφάλιση προβλέψιμων και σαφών εμπορικών κανόνων.

Συμπληρωματικές δράσεις:

- *Η Επιτροπή θα συνεργαστεί με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ώστε να εξασφαλιστεί η ταχεία έγκριση και υλοποίηση της πρότασης για τα **πλαίσια προληπτικής αναδιάρθρωσης, τη δεύτερη ευκαιρία για έντιμους επιχειρηματίες και την αύξηση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών αναδιάρθρωσης, αφερεγγυότητας και απαλλαγής**.*
- *Η Επιτροπή θα διευρύνει τις προσεχείς κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις βέλτιστες πρακτικές στα φορολογικά καθεστώτα των κρατών μελών για τα επιχειρηματικά κεφάλαια.*
- *Για να βοηθήσει τις νεοφυείς και τις αναπτυσσόμενες νέες επιχειρήσεις να εντοπίζουν τις συχνά διάσπαρτες πηγές πληροφοριών, το δίκτυο «**Enterprise Europe Network**» (EEN) θα **επεκτείνει τις συμβουλευτικές υπηρεσίες του**, με ειδικούς για τις αναπτυσσόμενες νέες επιχειρήσεις συμβούλους σε θέματα εθνικών και ευρωπαϊκών κανόνων, ευκαιριών χρηματοδότησης, συμπράξεων και τρόπων πρόσβασης σε διασυνοριακές δημόσιες συμβάσεις, καθώς και με τη σύνδεση με την πρωτοβουλία «**Startup Europe**», την πρόσβαση των ΜΜΕ σε κόμβους ψηφιακής καινοτομίας και τις πιλοτικές γραμμές κατασκευής για τις ΜΜΕ, στο πλαίσιο του προγράμματος Ορίζοντας 2020.*
- *Το 2017, στο πλαίσιο της ομάδας υψηλού επιπέδου του Συμβουλίου Ανταγωνιστικότητας, η Επιτροπή θα υποστηρίξει ένα σημαντικό, πλήρη και αναλυτική επιστημονική επανεξέταση όλων των κρατών μελών όσον αφορά τους κανόνες και τις πρακτικές για νεοφυείς και επεκτεινόμενες εταιρείες.*

3. ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΝΕΩΝ ΕΥΚΑΙΡΙΩΝ

Η ΕΕ και τα κράτη μέλη θα μπορούσαν να απλουστεύσουν τη ζωή των νεοφυών επιχειρήσεων, μέσω της παροχής υποστήριξης στους ακόλουθους τομείς:

- τη διασύνδεση με τους **κατάλληλους εταίρους** (π.χ. επενδυτές, επιχειρηματικούς εταίρους, πανεπιστήμια, ερευνητικά κέντρα)·
- την πρόσβαση σε εμπορικές ευκαιρίες (ιδίως σε **δημόσιες συμβάσεις**)·
- την πρόσληψη εργαζομένων με τα **κατάλληλα προσόντα**, και εκτός της ΕΕ.

3.1. Εταίροι, συνεργατικοί σχηματισμοί και οικοσυστήματα

Τα τελευταία έτη, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη της ΕΕ έχουν υποστηρίξει τη δημιουργία «κοινοτήτων» για να διευκολυνθεί η διασύνδεση των νεοφυών επιχειρήσεων με δυνητικούς εταίρους (π.χ. επενδυτές, επιχειρηματικούς εταίρους, πανεπιστήμια, ερευνητικά κέντρα), μέσα από εκδηλώσεις,

²⁴ Βλέπε σχέδιο δράσης για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση 2016-2020 COM(2016)179, <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52016DC0179>

πλατφόρμες, επιχειρηματικές συσπειρώσεις, δίκτυα και ευνοϊκά τοπικά/περιφερειακά «οικοσυστήματα»²⁵.

Σε επίπεδο ΕΕ, η πρωτοβουλία «Startup Europe» έχει αναδειχθεί σε αναγνωρισμένο σήμα για τη δημιουργία δεσμών μεταξύ των οικοσυστημάτων²⁶, με έμφαση στη διασύνδεση ανθρώπων και τοπικών οικοσυστημάτων, καθώς και στη διεθνή προβολή και παροχή πληροφοριών μέσω της υπηρεσίας μίας στάσης για νεοφυείς επιχειρήσεις. Μολονότι έχει σημειωθεί κάποια πρόοδος, οι δραστηριότητες θα ενισχυθούν, ιδίως όσον αφορά τη σύναψη σχέσεων μεταξύ επενδυτών, επιχειρήσεων και επιχειρηματιών και τη δικτύωση των περιφερειακών φορέων λήψης αποφάσεων.

Επιπλέον, το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Καινοτομίας και Τεχνολογίας (EIT) έχει δημιουργήσει Κοινότητες Γνώσης και Καινοτομίας στο πλαίσιο των θεματικών τομέων των ΤΠΕ, της ενέργειας, της αλλαγής του κλίματος, της υγείας και των πρώτων υλών, όπου το 25 % προέρχεται από δημόσια χρηματοδότηση και το υπόλοιπο από ιδιωτικές επενδύσεις. Το EIT συμβάλλει σε διάφορα μέτωπα: επιχειρηματικές δεξιότητες, καθοδήγηση και επιταχυντές νεοφυών επιχειρήσεων.

Η ΕΕ έχει θεσπίσει επίσης θεματικές πλατφόρμες έξυπνης εξειδίκευσης²⁷, που συνδέουν περιφέρειες και επιχειρήσεις και στηρίζουν επενδύσεις των ευρωπαϊκών διαρθρωτικών και επενδυτικών ταμείων (ΕΔΕΤ) για αναπτυσσόμενες νέες επιχειρήσεις που προωθούνται από περιφερειακά δίκτυα και ευρωπαϊκές στρατηγικές συμπράξεις συνεργατικών σχηματισμών. Σε συνδυασμό με τη στοχευμένη στήριξη που λαμβάνουν²⁸, τα σχέδια αυτά θα συμβάλουν στη δημιουργία ευκαιριών για αναπτυσσόμενες νέες επιχειρήσεις. Η Επιτροπή θα ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να συμμετάσχουν σε αυτές τις θεματικές πλατφόρμες έξυπνης εξειδίκευσης και να αξιοποιήσουν τον μηχανισμό υποστήριξης πολιτικής του προγράμματος «Ορίζοντας 2020».

Ωστόσο, παρά τις πρωτοβουλίες αυτές, η δημόσια διαβούλευση έδειξε ότι οι νεοφυείς και αναπτυσσόμενες νέες επιχειρήσεις μπορούν να ωφεληθούν από μια **πιο συντονισμένη στήριξη**:

- μια κρίσιμη μάζα συνεργατικών σχηματισμών και οικοσυστημάτων, αποτελεσματικά διασυνδεδεμένων σε ενωσιακή κλίμακα·
- καλύτερη χρήση των **επιταχυντών και φυτωρίων** επιχειρήσεων·
- μια **πλατφόρμα** σε επίπεδο ΕΕ που να **συνδέει** τις νεοφυείς επιχειρήσεις με δυνητικούς εταίρους (παράλληλα με τις υφιστάμενες πλατφόρμες δημόσιου και ιδιωτικού τομέα).

Συμπληρωματικές δράσεις:

- *Το 2017 η Επιτροπή θα ενισχύσει την πρωτοβουλία «Startup Europe» η οποία θα έχει ευρύτερο πεδίο εφαρμογής, πέραν του τομέα των ΤΠΕ και του τομέα των διαδικτυακών νεοφυών επιχειρήσεων. Η Επιτροπή θα συντονίζει τις εργασίες της ΕΕ για τη **σύνδεση των συνεργατικών σχηματισμών και των οικοσυστημάτων σε όλη την Ευρώπη, καθώς και για την ενίσχυση της συνοχής μεταξύ των διαφόρων πρωτοβουλιών της ΕΕ, ιδίως με τη διασύνδεση των εθνικών και περιφερειακών υπουργείων, οργανισμών καινοτομίας και άλλων φορέων και οικοσυστημάτων.***
- *για να **συνδεθούν νεοσυσταθείσες επιχειρήσεις με επιχειρηματικούς εταίρους**, το 2017 η Επιτροπή θα δρομολογήσει κάποια πιλοτικά μέτρα για τη σύναψη επαφών, συνδέοντας νεοφυείς επιχειρήσεις, εταιρείες μεσαίας κεφαλαιοποίησης και μεγαλύτερες επιχειρήσεις, και θα επεκτείνει το πρόγραμμα Erasmus για φυτώρια επιχειρήσεων και επιχειρηματίες στις διεθνείς αγορές.*

²⁵ Η «προσέγγιση με βάση το οικοσύστημα επιχειρηματικότητας» εξηγεί τον λόγο για τον οποίο ορισμένες πόλεις/περιφέρειες έχουν πολύ περισσότερες νεοφυείς και αναπτυσσόμενες νέες επιχειρήσεις από ό, τι άλλες, μολονότι έχουν το ίδιο κανονιστικό πλαίσιο. Τα οικοσυστήματα στρέφουν τους πόρους προς πιο παραγωγικές χρήσεις. Επιτρέπουν τον σχεδιασμό ολιστικών πολιτικών που δεν επιτυγχάνονται με τις παραδοσιακές προσεγγίσεις.

²⁶ Π.χ. «Startup Europe Summit», «Startup Europe Accelerators Assembly», «Startup Europe Universities network»· αύξηση της ευαισθητοποίησης όσον αφορά τις διαθέσιμες δυνατότητες χρηματοδότησης και δικτύωσης· διασύνδεση μεγάλων επιχειρήσεων και νεοφυών επιχειρήσεων (Startup Europe Partnership), και ανάδειξη της επιχειρηματικότητας.

²⁷ Μέχρι στιγμής, για τον εκσυγχρονισμό της βιομηχανίας, τα γεωργικά είδη διατροφής και την ενέργεια.

²⁸ Π.χ. σχετικά με τη μετατροπή των περιφερειών και των πόλεων σε διαύλους για τον ψηφιακό μετασχηματισμό και τον βιομηχανικό εκσυγχρονισμό.

3.2. Ευκαιρίες για δημόσιες συμβάσεις

Η **σύναψη δημόσιων συμβάσεων** μπορεί να υποστηρίξει τις δραστηριότητες επέκτασης, αλλά οι ΜΜΕ εξακολουθούν να υποεκπροσωπούνται²⁹, ιδίως όσον αφορά τις λεγόμενες «συμβάσεις πάνω από το όριο»³⁰.

Οι δημόσιες συμβάσεις, μια αγορά αξίας 2 τρισεκατομμυρίων ευρώ, αντιπροσωπεύουν σημαντικό δυναμικό για τη μεγέθυνση νεοφυών και αναπτυσσόμενων νέων επιχειρήσεων. Σήμερα, το δυναμικό αυτό δεν έχει ακόμη αξιοποιηθεί επαρκώς. Σε σύγκριση με τη σπουδαιότητά τους για την οικονομία, οι νεοφυείς και οι αναπτυσσόμενες νέες επιχειρήσεις δεν λαμβάνουν το ανάλογο μερίδιο των δημοσίων συμβάσεων³¹. Απαιτείται καλύτερη υποστήριξη προς τις αναθέτουσες αρχές, όσον αφορά την αξιοποίηση των ευκαιριών της αγοράς και τα εκσυγχρονισμένα μέσα σύναψης δημοσίων συμβάσεων, ώστε να βελτιωθεί η συμμετοχή των καινοτόμων νεοφυών και αναπτυσσόμενων νέων επιχειρήσεων. Ειδικότερα, οι προκαταρκτικές διαβουλεύσεις της αγοράς και οι συμπράξεις καινοτομίας μπορούν να βοηθήσουν σημαντικά τις νεοφυείς και αναπτυσσόμενες νέες επιχειρήσεις να παρουσιάσουν τα καινοτόμα προϊόντα τους στους αγοραστές του δημοσίου. Κατ' αυτόν τον τρόπο, οι νεοφυείς και αναπτυσσόμενες νέες επιχειρήσεις θα είναι περισσότερο επιτυχείς όσον αφορά τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων. Για τον σκοπό αυτό είναι αναγκαία η ανάπτυξη των ηλεκτρονικών δημοσίων συμβάσεων.

Μια καλά σχεδιασμένη δημόσια σύμβαση καινοτομίας έχει ήδη βοηθήσει την είσοδο στην αγορά μη δοκιμασμένων ιδεών, παρέχοντας έτσι διασυννοριακές ευκαιρίες ανάπτυξης.

Στις δράσεις δημοσίων συμβάσεων καινοτομίας, του ΠΠ7, οι ΜΜΕ ήταν κατά 2,5 φορές πιο επιτυχείς σε σχέση με τις τυπικές συμβάσεις (73% έναντι 29%) και συνάφθηκαν 15 φορές περισσότερες διασυννοριακές συμβάσεις σε σχέση με τον μέσο όρο των δημοσίων συμβάσεων στην Ευρώπη (29% έναντι 2%)³².

Το 2014 η ΕΕ ενέκρινε ένα νέο πλαίσιο για τις δημόσιες συμβάσεις που παρέχει ευκαιρίες για τις νεοφυείς επιχειρήσεις όσον αφορά την πρόσβαση στις δημόσιες συμβάσεις. Ωστόσο, φαίνεται ότι οι εθνικές ή περιφερειακές/τοπικές αναθέτουσες αρχές δεν είναι ακόμη επαρκώς ενήμερες για τις δυνατότητες αυτές.

Συμπληρωματικές δράσεις:

- Το 2017 η Επιτροπή θα θεσπίσει μέτρα για τις **δημόσιες συμβάσεις της ΕΕ**, με σκοπό: i) την καθιέρωση μεσιτών καινοτομίας για τη δημιουργία δικτύων αγοραστών που ενδιαφέρονται για δημόσιες συμβάσεις καινοτομίας, τη διασύνδεσή τους με καινοτόμες επιχειρήσεις και την υποστήριξη των επιχειρήσεων όσον αφορά την πρόσβαση σε κεφάλαια επιχειρηματικού κινδύνου³³. ii) την ενθάρρυνση όλων των κρατών μελών να θέσουν φιλόδοξους στόχους αγοράς καινοτομίας. iii) την παροχή καθοδήγησης για δημόσιες συμβάσεις καινοτομίας³⁴, βάσει της σύμπραξης καινοτομίας.

3.3. Δεξιότητες

Οι αναπτυσσόμενες επιχειρήσεις πρέπει να προσλαμβάνουν εργαζόμενους με τις κατάλληλες **δεξιότητες**, ιδίως **τεχνικές, οικονομικές και ψηφιακές δεξιότητες**. Αποφασιστικής σημασίας για την επέκταση των επιχειρήσεων είναι επίσης το επιχειρηματικό πνεύμα και οι δεξιότητες **διαχείρισης και διοίκησης**.

²⁹ Έκτακτο Ευρωβαρόμετρο 417 σχετικά με τα εμπόδια για την πρόσβαση στις δημόσιες συμβάσεις για τις μικρές επιχειρήσεις.

³⁰ Δημόσιες συμβάσεις με αξία ίση ή μεγαλύτερη από τα κατώτατα όρια που ορίζονται στην νομοθεσία της ΕΕ.

³¹ Αυτό ισχύει ιδιαίτερα για δημόσιες συμβάσεις με αξία ίση ή μεγαλύτερη από τα κατώτατα όρια που ορίζονται στην νομοθεσία της ΕΕ.

³² <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/updated-results-ongoing-pre-commercial-procurements-pcp-projects>

³³ Οι εν λόγω μεσσίες θα εντοπίζουν και θα συγκεντρώνουν τις ανάγκες των δημοσίων αγοραστών, θα εντοπίζουν δυνητικούς προμηθευτές, θα επεξεργάζονται ιδέες και θα χρηματοδοτούν τις πλέον υποσχόμενες σε συγκεκριμένους τομείς.

³⁴ Με βάση τις οδηγίες για τον εκσυγχρονισμό των των δημοσίων συμβάσεων.

Με βάση τη «**Νέα ατζέντα δεξιοτήτων για την Ευρώπη**» (Ιούνιος 2016), η Επιτροπή εργάζεται για τη βελτίωση της **ποιότητας των δεξιοτήτων** και της **συνάφειας τους με την αγορά εργασίας**.

Οι εν λόγω προκλήσεις θα αντιμετωπιστούν με τρεις πρωτοβουλίες:

- Τον επικείμενο «**Συνασπισμό για τις ψηφιακές δεξιότητες και τις ψηφιακές θέσεις εργασίας**» - που υποστηρίζει τη συνεργασία μεταξύ εκπαίδευσης, απασχόλησης και βιομηχανίας.
- Το «**Σχέδιο στρατηγικής για την τομεακή συνεργασία**» - που βελτιώνει την πληροφόρηση σχετικά με τις δεξιότητες και αντιμετωπίζει τις ελλείψεις δεξιοτήτων.
- Το επικείμενο «**εργαλείο μαζικών δεδομένων**», για την πληροφόρηση και την πρόβλεψη σχετικά με τις δεξιότητες στο πλαίσιο του «Πανοράματος δεξιοτήτων».

Η Επιτροπή έχει επίσης δημιουργήσει δύο πλαίσια για τη βελτίωση της διδασκαλίας και την αξιολόγηση των δεξιοτήτων:

- το Ευρωπαϊκό πλαίσιο επιχειρηματικότητας (EntrComp)· και
- το Πλαίσιο ψηφιακής ικανότητας (DigComp).

Θα συνεργαστεί με τα κράτη μέλη για την προώθηση αυτών των πλαισίων σε εθνικό επίπεδο. Ταυτόχρονα, το EIT θα επιδιώξει και θα ενισχύσει το έργο του στον τομέα της κατάρτισης μεταπτυχιακών φοιτητών με συνδυασμένες τεχνικές και επιχειρηματικές δεξιότητες.

Η Επιτροπή προωθεί επίσης τον επαγγελματισμό στον τομέα των ΤΠΕ - το Ευρωπαϊκό πλαίσιο ηλεκτρονικών δεξιοτήτων³⁵ για επαγγελματίες των ΤΠΕ είναι πλέον κανόνας. Τέλος, η ικανότητά προσέλκυσης των καλύτερων ταλέντων, συμπεριλαμβανομένων αυτών εκτός ΕΕ, είναι ένα ακόμη σημαντικό στοιχείο επιτυχίας. Τον Ιούνιο του 2016 η Επιτροπή πρότεινε τη μεταρρύθμιση της **μπλε κάρτας της ΕΕ**, με σκοπό την προσέλκυση περισσότερων εργαζομένων από τρίτες χώρες με υψηλό επίπεδο ειδίκευσης³⁶. Επειδή ταλέντα από το εξωτερικό μπορούν επίσης να συμβάλλουν σημαντικά στην ίδρυση νεοφυών επιχειρήσεων πρέπει να καταβληθούν περισσότερες προσπάθειες εντός της ΕΕ για την προσέλκυση και την υποστήριξή τους.

Συμπληρωματικές δράσεις:

- *Το 2017 η Επιτροπή θα αξιοποιήσει τη Νέα ατζέντα δεξιοτήτων, εξετάζοντας την επέκταση των δραστηριοτήτων του **EIT** για την προώθηση της επιχειρηματικότητας και των δεξιοτήτων διαχείρισης και καινοτομίας.*
- *Η Επιτροπή θα ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να κάνουν μεγαλύτερη χρήση των Συμμαχιών Γνώσης του Erasmus+ και του εργαλείου αυτοαξιολόγησης της πρωτοβουλίας HEInnovate.*

3.4. Ενίσχυση των ευκαιριών καινοτομίας για νεοφυείς και αναπτυσσόμενες νέες επιχειρήσεις

Η Επιτροπή έχει παράσχει αυξημένη στήριξη προς τις ΜΜΕ μέσω του προγράμματος «Ορίζοντας 2020» για την έρευνα και την καινοτομία, είτε αυτές συμμετέχουν ως εταίροι σε συνεργατικά έργα με ερευνητικά ιδρύματα και άλλες επιχειρήσεις είτε αποτελούν μεμονωμένους δικαιούχους. Έχει, επίσης, ενισχύσει την υποστήριξη της καινοτομίας, μέσω περισσότερων έργων επίδειξης, της διευκόλυνσης της πρόσβασης σε εγκαταστάσεις πειραματισμού και δοκιμής και δράσεων για δημόσιες συμβάσεις καινοτομίας και ενισχυμένων χρηματοοικονομικών μέσων. Αυτά είχαν ως αποτέλεσμα να αυξηθεί η συμμετοχή των ΜΜΕ και να υπερβεί επί του παρόντος το 20 % του επιπέδου-στόχου.

³⁵ <http://www.ecompetences.eu/>.

³⁶ Επίσης, το 2016 εγκρίθηκε η μεταρρύθμιση των κανόνων μετανάστευσης για σπουδαστές και ερευνητές από τρίτες χώρες, παρέχοντάς τους το δικαίωμα παραμονής στην ΕΕ για να αναζητήσουν εργασία ή να ιδρύσουν επιχείρηση, για τουλάχιστον 9 μήνες μετά την αποφοίτηση ή την ολοκλήρωση της έρευνας [οδηγία (ΕΕ) 2016/801].

Το νέο μέσο για τις ΜΜΕ έχει ήδη στηρίξει έργα καινοτομίας σε 1 924 ΜΜΕ³⁷. Ωστόσο, τα στοιχεία και οι απόψεις των ενδιαφερόμενων μερών³⁸ καταδεικνύουν ότι το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020» προσφέρεται περισσότερο για τη στήριξη των υφιστάμενων τεχνολογιών και επιχειρήσεων, παρά για τις νεοφυείς επιχειρήσεις που καινοτομούν σε νέες αγορές ή στο σημείο τομής μεταξύ ψηφιακών ή και υλικών τεχνολογιών. Η στήριξη που παρέχεται σήμερα θεωρείται υπερβολικά περίπλοκη, μη ευέλικτη και αργή για τις ανάγκες τους.

Υπό το πρίσμα των ανωτέρω, η Επιτροπή σκοπεύει να κάνει αλλαγές στο πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020» για την περίοδο 2018-2020. Στις αλλαγές αυτές περιλαμβάνονται:

- η υιοθέτηση μιας **προσέγγισης «από τη βάση προς την κορυφή»**, έτσι ώστε τα καινοτόμα σχέδια που τέμνουν πολλούς τομείς ή πολλές τεχνολογίες να καθίστανται επιλέξιμα για στήριξη·
- η διευκόλυνση της **πρόσβασης** των νεοφυών επιχειρήσεων **σε οικονομική και τεχνική υποστήριξη**·
- η στόχευση σε καινοτομίες αιχμής που δημιουργούν αγορές, ενώ διαθέτουν παράλληλα **δυναμικό ανάπτυξης**.

Με βάση τα παραπάνω και τα αποτελέσματα της ενδιάμεσης αξιολόγησης του προγράμματος «Ορίζοντας 2020», η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα εξετάσει το ενδεχόμενο της δημιουργίας ενός **Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Καινοτομίας**³⁹, ώστε τα μελλοντικά προγράμματα να συμβάλλουν στη δημιουργία ρηζικέλευθων καινοτομιών που θα προσελκύουν και θα δημιουργούν νέες αγορές.

Εκτός από την εξέταση των ειδικών αναγκών των ΜΜΕ, όπως η ανοικτή και εύκολη πρόσβαση σε πειραματικές και δοκιμαστικές εγκαταστάσεις, και σε συνεργασία με τις περιφέρειες για κόμβους καινοτομίας, η πρωτοβουλία «**Innovation Radar**» καθιστά πιο εύκολο τον εντοπισμό, σε πρώιμο στάδιο, καινοτομιών που χρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020» και διαθέτουν το δυναμικό να περάσουν στην αγορά, καθώς και των ομάδων που βρίσκονται πίσω από τις καινοτομίες αυτές (π.χ. ΜΜΕ, νεοφυείς επιχειρήσεις, τεχνοβλαστοί, πανεπιστήμια).

Το **Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Καινοτομίας και Τεχνολογίας** (EIT) έχει καθιερώσει πανευρωπαϊκούς επιταχυντές για καινοτόμες επιχειρήσεις. Επιπλέον, το EIT θα εξετάσει τη δημιουργία συστημάτων για την άμεση επένδυση στην επέκταση υφιστάμενων υφιστάμενων καινοτόμων επιχειρήσεων, με την προσέλκυση πρόσθετων επενδύσεων από δημόσιες και ιδιωτικές πηγές και από υφιστάμενα μέσα.

Επιπλέον, είναι πολύ δύσκολο για τις νεοφυείς και τις αναπτυσσόμενες νέες επιχειρήσεις (και τις ΜΜΕ γενικότερα), που το επιθυμούν, να διασφαλίσουν και να αξιοποιήσουν δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας (**ΔΔΙ**), λόγω της έλλειψης επακριβούς πληροφόρησης και εμπειρογνομosύνης σχετικά με τον τρόπο στρατηγικής αξιοποίησης των ΔΔΙ ως μέσων επένδυσης και ανάπτυξης· σχετικά υψηλό κόστος του συστήματος· δυσκολίες αποτίμησης των ΔΔΙ·⁴⁰ υψηλό κόστος επιβολής.

Μόνο το 9 % των μικρών εταιρειών της ΕΕ χρησιμοποιούν καταχωρισμένο δικαίωμα διανοητικής ιδιοκτησίας και ακόμη λιγότερες χρησιμοποιούν δικαιώματα πανευρωπαϊκής κάλυψης (3 % στο μητρώο σημάτων της ΕΕ)⁴¹. Αυτό εμποδίζει τις εταιρείες να καρπωθούν τα μεγάλα δυνητικά οφέλη από τις προσπάθειές τους για καινοτομία. Σε σύγκριση με τους ομοτίμους τους, οι ΜΜΕ που χρησιμοποιούν συστηματικά ΔΙ παράγουν 32 % υψηλότερα έσοδα ανά εργαζόμενο, κάτι που τους επιτρέπει να προσφέρουν πιο ελκυστικούς μισθούς και να αυξήσουν το εργατικό δυναμικό τους ταχύτερα. Ως εκ τούτου, οι ΔΙ είναι καθοριστικής σημασίας για τη διαδικασία ανάπτυξης μικρών καινοτόμων επιχειρήσεων.

Τέλος, οι φορείς καινοτομίας, και ιδίως οι νεοφυείς επιχειρήσεις, συχνά αντιμετωπίζουν κανονιστικά εμπόδια ή αβεβαιότητες σχετικά με την εισαγωγή των καινοτόμων προϊόντων τους στην αγορά. Στο πλαίσιο του θεματολογίου για τη βελτίωση της νομοθεσίας, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη τις πιθανές

³⁷ Με βάση τη σύμπραξη καινοτομίας και λαμβάνοντας υπόψη τις κοινωνικές και οικολογικές πτυχές.

³⁸ https://ec.europa.eu/research/eic/pdf/eic_call_for_ideas-overview.pdf?view=fit&pagemode=none.

³⁹ Ονομασία εργασίας

⁴⁰ Έκθεση σχετικά με την πρόσβαση στη χρηματοδότηση για τον πολιτιστικό και τον δημιουργικό τομέα (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2015)

⁴¹ Intellectual property rights and firm performance in Europe: an economic analysis (EUIPO, 2015).

επιπτώσεις της τρέχουσας και νέας νομοθεσίας στην καινοτομία⁴², σύμφωνα με την «αρχή της καινοτομίας»⁴³, όπως ζητήθηκε από το Συμβούλιο.

Συμπληρωματικές δράσεις:

- Για να **βελτιωθεί η στήριξη προς την καινοτομία**, η Επιτροπή προτίθεται να κάνει κάποιες αλλαγές για την εναπομένουσα περίοδο του προγράμματος «Ορίζοντας 2020», ώστε να δοθεί από τη βάση προς τα πάνω στήριξη, με εστίαση σε καινοτόμα σχέδια αιχμής με δυναμικό ανάπτυξης, ενώ θα εξετάσει και την ενίσχυση αυτής της προσέγγισης στο μέλλον μέσω του **Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Καινοτομίας**⁴⁴.
- Η Επιτροπή θα αξιοποιήσει την πρωτοβουλία «**Innovation Radar**» για τη διασύνδεση δυνητικών επιχειρηματικών εταίρων και επενδυτών με φορείς καινοτομίας που χρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020», με σκοπό να υποστηριχθεί η ανάπτυξή τους.
- Η Επιτροπή θα προβεί σε αξιολόγηση του καθεστώτος «**συμφωνιών καινοτομίας**» που θα επιτρέπει στους φορείς καινοτομίας να συνεργάζονται με τις δημόσιες αρχές και άλλους ενδιαφερομένους για την εξεύρεση τρόπων για την αντιμετώπιση φαινομενικών κανονιστικών εμποδίων και, εάν υπάρξει θετικό αποτέλεσμα, για την επέκτασή του σε άλλους συναφείς τομείς. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή θα εξετάσει επίσης ένα ευνοϊκό πλαίσιο για προστατευμένα κανονιστικά περιβάλλοντα.
- Το 2017-2018 η Επιτροπή προτίθεται να εγκρίνει μια δέσμη μέτρων για τη **στήριξη της χρήσης ΔΔΙ από τις ΜΜΕ**⁴⁵, συγκεκριμένα με i) την εστίαση σε υφιστάμενα καθεστώτα στήριξης των ΔΙ για ΜΜΕ· ii) την ανάπτυξη σε επίπεδο ΕΕ ενός δικτύου διαμεσολάβησης και διαιτησίας σχετικά με ΔΙ για τις ΜΜΕ· iii) την ενθάρρυνση της δημιουργίας συστημάτων ασφάλισης σε ευρωπαϊκό επίπεδο για τις διαφορές σχετικά με ΔΙ και την κλοπή τους· iv) τη βελτίωση του συντονισμού των συστημάτων χρηματοδότησης της στήριξης ΔΙ, μεταξύ άλλων μέσω, ενδεχομένως, της παροχής καθοδήγησης προς τα κράτη μέλη⁴⁶.

3.5. Κοινωνική οικονομία και κοινωνικές επιχειρήσεις

Σε παγκόσμια κλίμακα, υπάρχει αυξανόμενο ενδιαφέρον για την κοινωνική καινοτομία ως μέσο για βιώσιμη ανάπτυξη, όπως το θεμιτό εμπόριο, η εξ αποστάσεως εκπαίδευση, η μεταφορά χρημάτων μέσω κινητού τηλεφώνου, η ενσωμάτωση μεταναστών και τα σπίτια με μηδενικές εκπομπές άνθρακα.

Ως εκ τούτου, οι κοινωνικές νεοφυείς επιχειρήσεις⁴⁷ διαθέτουν υψηλό δυναμικό καινοτομίας και θετικού αντικτύπου στην οικονομία και στην κοινωνία γενικότερα⁴⁸. Το επιχειρηματικό τους μοντέλο — το οποίο συνδυάζει την οικονομική αποδοτικότητα με την επικέντρωση σε κοινωνιολογικούς στόχους⁴⁹ — έχει αποδειχθεί πολύ ανθεκτικό⁵⁰.

Οι προοπτικές για τις εν λόγω νεοφυείς επιχειρήσεις είναι καλές, λόγω της αυξανόμενης ζήτησης για κοινωνική καινοτομία και την εμφάνιση νέων τεχνολογιών και συνεργατικών πλατφορμών. Επιπλέον, πολλές από αυτές διαθέτουν το δυναμικό για την περαιτέρω ανάπτυξη δοκιμασμένων επιχειρηματικών μοντέλων τα οποία θα μπορούσαν να αναπαραχθούν και σε άλλες περιοχές. Ωστόσο, οι εν λόγω

⁴² Στο πλαίσιο της επερχόμενης αναθεώρησης του εργαλείου «Ερευνα και καινοτομία» στο πλαίσιο των κατευθυντήριων γραμμών για την εκτίμηση αντικτύπου.

⁴³ https://ec.europa.eu/epsc/sites/epsc/files/strategic_note_issue_14.pdf

⁴⁴ Ονομασία εργασίας

⁴⁵ Συμπληρωματικά στοιχεία για τα εν λόγω μέτρα παρέχονται στο συνοδευτικό έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής. Τα μέτρα αυτά θα πρέπει να αναπτυχθούν σε στενή συνεργασία με το Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας της ΕΕ (EUIPO).

⁴⁶ Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής (2016) 373, της 22.11.2016, «Putting intellectual property at the service of SMEs to foster innovation and growth».

⁴⁷ Κοινωνική νεοφυής επιχείρηση είναι η νεοφυής επιχείρηση που έχει κοινωνικό αντίκτυπο.

⁴⁸ http://eureka.sbs.ox.ac.uk/761/1/Social_Innovation.pdf, Oxford Said Business School, Social Innovation.

⁴⁹ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:347:0238:0252:EN:PDF..>

⁵⁰ http://europa.eu/rapid/press-release_CES-12-60_en.htm?locale=en

εταιρείες εξακολουθούν να δυσκολεύονται όσον αφορά την εξασφάλιση χρηματοδότησης και στήριξης, ιδίως λόγω των ακόλουθων παραγόντων:

- έλλειψη αναγνώρισης και κατανόησης του οικονομικού δυναμικού τους·
- ανεπαρκής αξιοποίηση των σύγχρονων τεχνολογιών.

Επιπλέον, η Επιτροπή, με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων, έχει δρομολογήσει νέα χρηματοδοτικά μέσα για την ενίσχυση της χρηματοδότησης προς κοινωνικές επιχειρήσεις, καθώς και νέα μέσα κεφαλαιακής συμμετοχής με κοινωνικό αντίκτυπο, στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Ταμείου Στρατηγικών Επενδύσεων

Συμπληρωματικές δράσεις:

- Με βάση την πρωτοβουλία για την κοινωνική επιχειρηματικότητα, η Επιτροπή θα ενθαρρύνει την **περαιτέρω ανάπτυξη** των κοινωνικών νεοφυών επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων μέσω μέτρων που θα εστιάζουν στην καλύτερη πρόσβαση σε χρηματοδότηση, στην καλύτερη πρόσβαση στις αγορές και στην ενίσχυση των κανονιστικών πλαισίων, με την παροχή συμβουλών στα κράτη μέλη σχετικά με τη χάραξη πολιτικών.
- Η Επιτροπή θα διερευνήσει, επίσης, μέτρα για τη διευκόλυνση της υιοθέτησης νέων τεχνολογιών, τη χρήση νέων επιχειρηματικών μοντέλων⁵¹ και τη στήριξη της χρηματοδότησης κοινωνικού αντικτύπου της κοινωνικής οικονομίας και των κοινωνικών επιχειρήσεων σε όλη την ΕΕ, στο πλαίσιο των πολιτικών ανάπτυξης και γειτονίας και στα διεθνή φόρα (π.χ. στο πλαίσιο της *Inclusive Business platform* της ομάδας G20)⁵².

4. ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΕ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

Η μείωση και η απλούστευση των κανονιστικών ρυθμίσεων και η αύξηση των ευκαιριών για τη σύναψη επαφών και δημοσίων συμβάσεων, καθώς και αποτελεσματικών προσλήψεων, θα βοηθήσει τις νεοφυείς επιχειρήσεις να αναπτυχθούν περαιτέρω και να δημιουργήσουν βιώσιμες θέσεις απασχόλησης. Η **πρόσβαση σε χρηματοδότηση** αποτελεί βασικό εμπόδιο που πρέπει να αντιμετωπιστεί.

Μολονότι τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις της ΕΕ στην φάση της εκκίνησης δεν είναι μεγαλύτερα από αυτά που αντιμετωπίζουν οι αντίστοιχες επιχειρήσεις στις ΗΠΑ, τα επιστημονικά στοιχεία και η δημόσια διαβούλευση επιβεβαιώνουν ότι υπάρχουν σημαντικές διαφορές κατά τη διάρκεια της μεγέθυνσης. Αυτό οφείλεται, εν μέρει, στο ποσό της διαθέσιμης χρηματοδότησης για επενδύσεις σε επιχειρηματικά κεφάλαια: εκτιμάται ότι το 2014 υπήρχαν διαθέσιμα μόνο περίπου 5 δισεκατομμύρια ευρώ στην ΕΕ, έναντι 26 και άνω δισεκατομμυρίων ευρώ στις ΗΠΑ⁵³.

Επιπλέον, οι **ευρωπαϊκές εταιρείες επιχειρηματικού κεφαλαίου** είναι κατά μέσο όρο μικρότερες⁵⁴ και δεν μπορούν να βοηθήσουν επαρκώς τις εταιρίες να αναπτυχθούν από νεοφυείς επιχειρήσεις σε επιχειρήσεις μεσαίας κεφαλαιοποίησης και στη συνέχεια σε επιχειρήσεις παγκόσμιου επιπέδου. Την περίοδο 2007-2012, το μέσο μέγεθος των ευρωπαϊκών εταιρειών επιχειρηματικού κεφαλαίου (στο τελικό κλείσιμο) ήταν 61 εκατομμύρια ευρώ και το 50 % ήταν κάτω από 27 εκατομμύρια ευρώ· το μέγεθος της μέσης εταιρείας επιχειρηματικού κεφαλαίου στις ΗΠΑ το 2014 ήταν 135 εκατομμύρια δολάρια⁵⁵. Αυτό αποτελεί ένα ιδιαίτερο πρόβλημα για τις αναπτυσσόμενες νέες επιχειρήσεις, αφού, με την πάροδο του χρόνου, η χρηματοδότηση τείνει να μειώνεται.

⁵¹ Το 2017 η Επιτροπή θα δρομολογήσει μια πλατφόρμα για τις προκλήσεις της κοινωνικής καινοτομίας, με σκοπό να ευαισθητοποιηθούν οι κοινωνικές επιχειρήσεις και να συνεργαστούν με άλλους τύπους επιχειρήσεων για την από κοινού εξεύρεση λύσεων για τις κοινωνικές προκλήσεις. Επίσης, θα δημοσιεύσει πρόσκληση για την ανάλυση και τη συλλογή βέλτιστων πρακτικών όσον αφορά τον τρόπο με τον οποίο οι κοινωνικές επιχειρήσεις μπορούν να αξιοποιήσουν καλύτερα την ψηφιακή οικονομία.

⁵² <http://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-development-goals/>

⁵³ Thomson ONE in BSG Perspectives «The State of European Venture Capital».

⁵⁴ Έκθεση NVCA για τα αριθμητικά στοιχεία των ΗΠΑ, έκθεση στοιχείων της ΕΕ για τα αριθμητικά στοιχεία της ΕΕ.

⁵⁵ Μελέτη «Assessing the Potential for EU Investment in Venture Capital and Other Risk Capital Fund of Funds».

Η δυνατότητα επιλογής από μια σειρά **στρατηγικών εξόδου** είναι βασικό θέμα για τους επενδυτές. Πρέπει να γνωρίζουν ότι θα είναι σε θέση να κάνουν απόσβεση των επενδύσεων τους, είτε μέσω αρχικής δημόσιας προσφοράς (ΑΔΠ), πώλησης σε άλλη εταιρία, πώλησης σε μεταγενέστερο στάδιο σε εταιρεία επιχειρηματικού κεφαλαίου ή σε εταιρεία ιδιωτικού επενδυτικού κεφαλαίου, είτε μέσω μεταπώλησης στον ιδρυτή/τους ιδρυτές της εταιρείας. Προς το παρόν, η έλλειψη πληροφόρησης σχετικά με τις δυνατότητες χρηματοδότησης οδηγεί σε αβεβαιότητα και μείωση των επενδύσεων. Ομοίως, όσο μεγαλύτερη είναι η διαθεσιμότητα χρηματοδότησης μεταγενέστερων σταδίων, τόσο μεγαλύτερη είναι η πιθανότητα συμμετοχής επενδυτών στον πρώτο και τον δεύτερο γύρο.

Όσον αφορά την πρόσβαση σε **δημόσια χρηματοδότηση**, το 85 % των ερωτηθέντων στη δημόσια διαβούλευση απηύθυνε έκκληση για μεγαλύτερη συνοχή και διαφάνεια των πρωτοβουλιών χρηματοδότησης και για καλύτερη στόχευση των επιχειρήσεων που θα μπορούσαν να γίνουν στο μέλλον πρωτοπόρες.

Η Επιτροπή επιλαμβάνεται αυτών των ζητημάτων στο πλαίσιο διαφόρων πολιτικών. Κατά την ενδιάμεση αναθεώρηση του προϋπολογισμού, η Επιτροπή πρότεινε να αυξηθεί ο προϋπολογισμός του ΕΤΣΕ⁵⁶ και του COSME, να ενισχυθούν τα υφιστάμενα χρηματοδοτικά μέσα και να κινητοποιηθεί πρόσθετη χρηματοδότηση για τις ΜΜΕ στις φάσεις εκκίνησης και επέκτασης.

Από το 2010, το πρόγραμμα της ΕΕ για την απασχόληση και την κοινωνική καινοτομία (EaSI), καθώς και το προηγούμενο αυτού πρόγραμμα, έχει απελευθερώσει 1 δισεκατομμύριο ευρώ για μικροπιστώσεις, για τη σύσταση ή την επέκταση μικρής επιχείρησης, παρέχοντας στήριξη σε περισσότερες από 100 000 μικροεπιχειρηματίες σε ολόκληρη την Ευρώπη.

Η **Ένωση Κεφαλαιαγορών**, που συστάθηκε το 2015, θα βοηθήσει επίσης. Η Επιτροπή θα προωθήσει μια ολοκληρωμένη δέσμη μέτρων για τη στήριξη της χρηματοδότησης επιχειρηματικών και επισφαλών κεφαλαίων στην ΕΕ. Σε συνδυασμό με τη στρατηγική για την ενιαία αγορά, η Επιτροπή προτείνει τη δημιουργία ενός πανευρωπαϊκού ταμείου των εταιρειών επιχειρηματικών κεφαλαίων για την αντιμετώπιση του μικρού μεγέθους και του κατακερματισμού των ευρωπαϊκών εταιρειών επιχειρηματικού κεφαλαίου, την προσέλκυση περισσότερων ιδιωτικών κεφαλαίων σε εταιρείες επιχειρηματικού κεφαλαίου, τη δυνατότητα περισσότερων ΜΜΕ να χρηματοδοτούνται για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα και για τη διαφοροποίηση της χρηματοδότησης για τις νεοφυείς επιχειρήσεις, την καινοτομία και τις μη εισηγμένες εταιρείες⁵⁷. Επιπλέον, τον Ιούλιο του 2016 η Επιτροπή εξέδωσε πρόταση για την τροποποίηση των κανονισμών σχετικά με τις ευρωπαϊκές εταιρείες επιχειρηματικού κεφαλαίου (EuVECA) και, όπως προαναφέρθηκε, σχετικά με τα ευρωπαϊκά ταμεία κοινωνικής επιχειρηματικότητας (ETKE), με σκοπό τη διευκόλυνση της περαιτέρω διασυννοριακής χρηματοδότησης για τις ΜΜΕ. Συμπληρώνοντας το πανευρωπαϊκό ταμείο των εταιρειών επιχειρηματικών κεφαλαίων και το ΕΤΣΕ, η Επιτροπή θα εξετάσει τη δυνητική προστιθέμενη αξία πρόσθετων **κινήτρων για επιχειρηματικά κεφάλαια**, μέσω, για παράδειγμα, συστημάτων που θα επιτρέπουν σε ιδιωτικής ιδιοκτησίας και διαχείρισης εταιρείες επενδυτικών κεφαλαίων να επωφελούνται από δημόσια εγγύηση κατά την άντληση δανειακών κεφαλαίων με σκοπό να επενδύσουν σε μετοχικό κεφάλαιο και χρεωστικούς τίτλους σε νεοφυείς και αναπτυσσόμενες νέες επιχειρήσεις.

Η Επιτροπή θα εξακολουθήσει, επίσης, να παρακολουθεί τα **φορολογικά καθεστώτα/κίνητρα** για επενδύσεις σε νεοφυείς και αναπτυσσόμενες νέες επιχειρήσεις και, αξιοποιώντας τις επιτυχείς προσεγγίσεις που εφαρμόζονται από τα κράτη μέλη και τα αποτελέσματα της τρέχουσας μελέτης σχετικά με την αποτελεσματικότητα των φορολογικών κινήτρων για τα επιχειρηματικά κεφάλαια και τους επιχειρηματικούς αγγέλους όσον αφορά την προσέλκυση πιο μακροπρόθεσμων επενδυτικών κεφαλαίων, θα εξετάσει περαιτέρω τρόπους για τη στήριξη του σχεδιασμού της πολιτικής των κρατών μελών.

⁵⁶ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016DC0581&from=EN>

⁵⁷ Το Νοέμβριο του 2016 δημοσιεύτηκε πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την επιλογή φορέων προώθησης του πανευρωπαϊκού ταμείου των εταιρειών επιχειρηματικών κεφαλαίων.

Για να ενισχυθούν οι στρατηγικές εξόδου για επενδυτές πρώιμου σταδίου σε νεοφυείς και αναπτυσσόμενες νέες επιχειρήσεις, και για να συμπληρωθούν το επικείμενο πιλοτικό έργο για μια πανευρωπαϊκή πλατφόρμα σύναψης επαφών, καθώς και οι πρωτοβουλίες «Startup Europe», το 2017-2018 η Επιτροπή θα παρακολουθήσει τη δημιουργία αγορών ανάπτυξης MME, μια νέα κατηγορία πολυμερών μηχανισμών διαπραγμάτευσης που θα λάβει νομική μορφή με την οδηγία για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων II (MIFID II)⁵⁸. Έτσι θα διευκολυνθεί η άντληση κεφαλαίων για μικρομεσαίες επιχειρήσεις και η ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών. Η Επιτροπή θα εντοπίσει πρωτοβουλίες παραγόντων της αγοράς και του δημοσίου που προωθούν την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση μετοχών MME και διερευνούν εφαρμόσιμες λύσεις για κανονιστικά ζητήματα και αδυναμίες της αγοράς.

Συμπληρωματικές δράσεις:

- *Το 2017 η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων θα προβούν σε επενδύσεις ακρογωνιαίας σημασίας, στο νέο και με ανεξάρτητη διαχείριση πανευρωπαϊκό ταμείο των εταιρειών επιχειρηματικών κεφαλαίων, από κοινού με σημαντικούς επενδυτές, για να αυξηθεί το μέγεθος των εταιρειών επιχειρηματικού κεφαλαίου στην Ευρώπη και να ξεπεραστεί ο σημερινός κατακερματισμός. Οι ακρογωνιαίες σημασίας επενδύσεις της ΕΕ, ύψους έως 400 εκατομμυρίων ευρώ, θα ανέρχεται σε 25% του συνολικού κεφαλαίου στο ταμείο των εταιρειών, προσφέροντας στα επιχειρηματικά κεφάλαια στην Ευρώπη ένα δυναμικό τουλάχιστον 1,6 δισεκατομμυρίων ευρώ πρόσθετων επενδύσεων.*
- *Το 2017 η Επιτροπή θα συντονίσει μια πανευρωπαϊκή πλατφόρμα όπου θα ανταλλάσσονται βέλτιστες πρακτικές των κρατών μελών σχετικά με τη συμμετοχική χρηματοδότηση, και θα αξιολογήσει τα χρηματοδοτικά κενά σε εναλλακτικές πηγές χρηματοδότησης, ώστε να διαπιστωθεί αν απαιτούνται περαιτέρω χρηματοδότηση ή άλλα μέτρα.*

5. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Παρά τους πολλούς νέους και καινοτόμους επιχειρηματίες, ακόμη η Ευρώπη δεν αξιοποιεί πλήρως το δυναμικό της επιχειρηματικής της ικανότητας και των δεξιοτήτων.

Αν και έχουν γίνει ενέργειες τόσο σε εθνικό όσο και σε επίπεδο ΕΕ για την προώθηση της δημιουργίας νεοφυών επιχειρήσεων, πρέπει να καταβληθούν περισσότερες προσπάθειες.

Η σύσταση και η μεγέθυνση μια εταιρείας σε ολόκληρη την Ευρώπη πρέπει να καταστούν απλούστερες. Στόχος είναι η Ευρώπη να καταστεί η πρώτη επιλογή για φιλόδοξους επιχειρηματίες για να εγκατασταθούν και να μετατρέψουν τις καινοτόμες επιχειρηματικές ιδέες τους σε επιτυχημένες εταιρείες εντός εύρυθμων οικοσυστημάτων. Από την άλλη, οι εταιρείες αυτές θα δημιουργήσουν νέες θέσεις εργασίας και θα προαγάγουν την κοινωνική ευθύνη, ενώ κάποιες από αυτές θα καταστούν πρωτοπόρες σε παγκόσμιο επίπεδο.

Η παρούσα ανακοίνωση προτείνει μια συντονισμένη προσέγγιση στο σύνολο των πολιτικών της ΕΕ, μέσω μιας σειράς συγκεκριμένων μέτρων. Η συνεργασία με όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης στα κράτη μέλη, τις περιφέρειες, τις πόλεις και όλους τους ενδιαφερομένους - συμπεριλαμβανομένων των νεοφυών και των αναπτυσσόμενων νέων επιχειρήσεων - θα είναι επίσης αναγκαία για την αποτελεσματική και επιτυχή υλοποίηση.

Η Επιτροπή καλεί το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο να εγκρίνουν την παρούσα ανακοίνωση και να δεσμευτούν ενεργά για την υλοποίησή της, σε στενή συνεργασία με όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς.

⁵⁸ Οδηγία 2014/65/ΕΕ.